

קדושת בית הכנסת

אוסף תשובות מגדולי האחרונים ומאמריהם מקיפים
מחכמי התורה בדורנו, בענין חיוב מחיצת
פירוד בין גברים לנשים בבית הכנסת

נקבע ונערך לדפוס על ידי
ברוך ליטוינז

ניו-יורק : תשי"ט

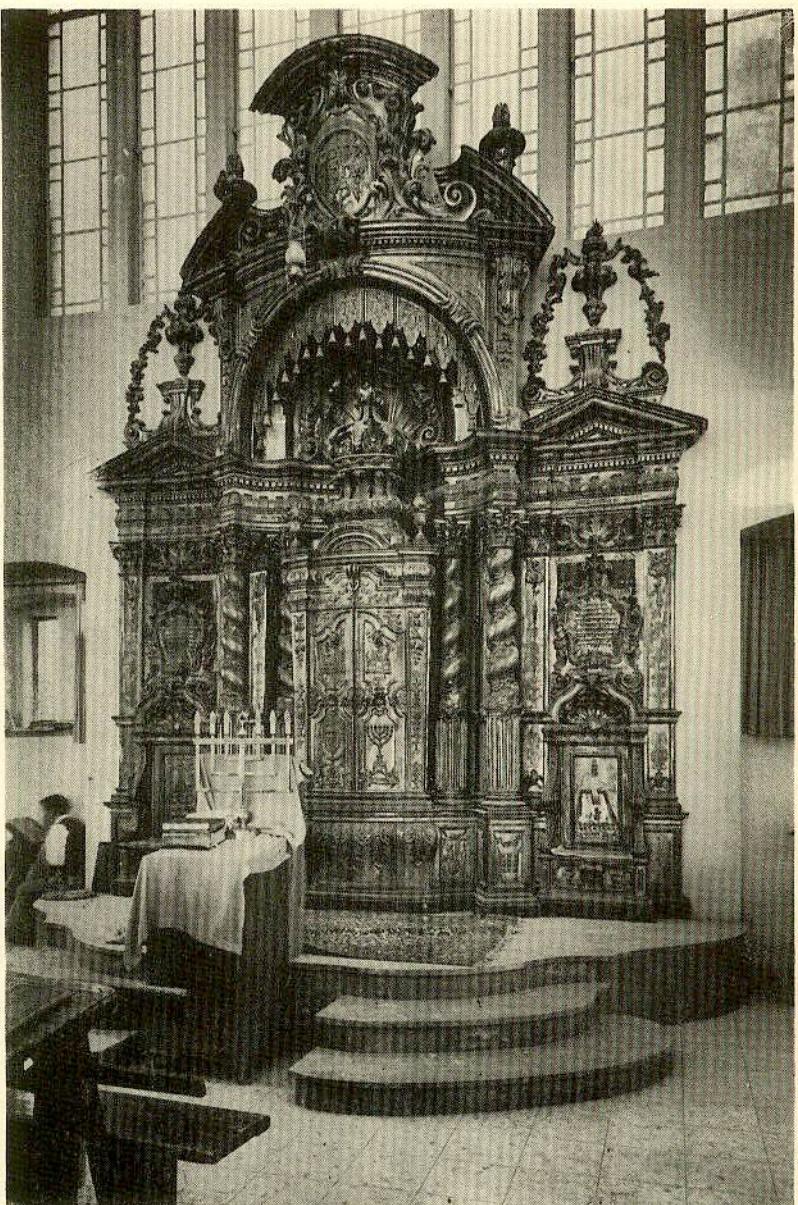
נדפס על ידי

מוסד קרן ספערא
ניו יורק - ירושלים - קליבלאנד
מטרת הקרן היא להוציא לאור
כתב ייד מאורות גנוזים
ולהדרפיס מחדש ספרים נחוצים
לתוועת בית ישראל

בדפוס האחים שולזינגר

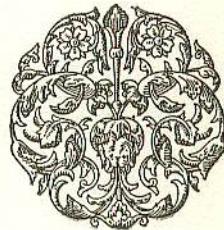

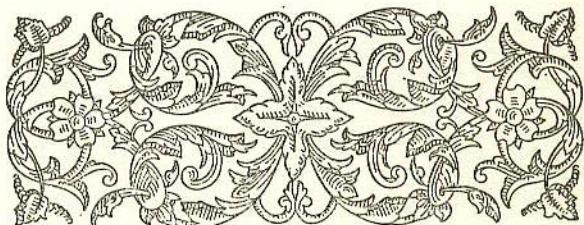
קדושת בית הכנסת

ארון הקודש, מאיטליה בזמן הרנסנס, עכשו בישיבת פונוביי, בבני ברק

מוקדש לזכר NAMES ששת מיליון קדושים
ישראל, הי"ד, שהאמונות והדעות, החקקים
והמשפטים, המבוטאים בספר זה, היו ימי-
חייהם הקדושים; ולזכר שלשה עשר
אלפים בתים כנסיות שנחרטו על ידי
הנוצים, ימ"ש.

תוכן העניינים

הרב מנחם מ. כשר : פחה דבר . ט

הרב משה פינשטיין : מקור דין מהיצה בבייח"נ וטעור גובהה . יא

הרב אהרון קויטלר : איסור תערובת אנשים ונשים בבייח"נ . כ

הרב מנחם מ. כשר : קדושת בית הכנסת . כה

ליקוטים מספרי גזרוי האזרוניות

הרב חיים הלברשטטן זצ"ל (מצאנן) : תשובה מספר דברי חיים . לה

הרב הילל ליכטנשטיין זצ"ל : איסור כניתה בבייח"נ בלי מהיצה נכונה . לז

Mahar"m שיק זצ"ל : תשובה בעניין עזרת נשים . לט

הרב אליהו גוטמאכר זצ"ל : תשובה בעניין מהיצה בבייח"נ . מא

הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל : למקdash מעט . מז

הרב מנחם מגדל חיים לאנדא : בדיון בתמי כנסיות בלי מהיצות לנזרת נשים . נ

טאטריט באיזידיש

אגודת הרבנים : אזהרה רבה ואיסור גמור . סג
הרב יוסף דוב סאלזוייטשיק : מעגען מעגען און פרוינען זיצען
צחאמען איין שלו ? . נה

אגודות לעזרן

א : מאת הרב ד"ר דוד אקס . ס
ב : מאת הרב יהוזיאל הלו גרובנער . טג

טולואיט

מקורות לעזרת נשים בבית המקדש . טא
גברים בלבד ונשים בלבד : חז"ל ומפרשייהם . טג
גברים בלבד ונשים בלבד : גאנונים וראשוניס . טז
מקורות לעזרת נשים בבית הכנסת . טז
בית הכנסת במקום בית המקדש : מקורות . ט
בעניין דיןיהם מפורטים, מאת הרמב"ם . טב
מקורות בעניין צניעות וערווה . טג
שלא לקפח זכויות מסורתיות . טז
בעניין עז ברבים . טז
בעניין כופרים בתורה . טז
הערכת האשא בישראל : קט מקורות מהז"ל . טז

טוויך דבר

הרב משה שערער : די לערען פון מאוננט קלענמענס . טז

וְעַשׂו לֵי מִקְדָּשׁ וְשְׁכָנֶתִי בְּתוֹכְם

(משמעות כה, ז)

ואهي להם למקדש מעט בארכיות אשר
באו שם (יהוקאל יא, טז) : אמר רבי
שמעאל בר רבי יצחק, אלו בתים כנסיות
ובתים מדרשות שבבבל ... דרש רבא :
מאי דכתיב, ה' מעון אתה היה לנו
בדור ודור (תהלים א, א) ? אלו בתים
כנסיות ובתים מדרשות

(מגילות כת פ"א).

אמר רבי יוחנן ... המתפלל בבית
הכנסת בעולם הזה כאלו מתפלל בבית
המקדש, שנאמר, ואهي להם למקדש
מעט (בגיטם) [בארצות וגוי]
(ירושלמי ברכות ה, א, נוסח ילקוט
משמעות תהילים תרנ"ט).

פתח דבר

מאהת הרב מנחם מ. כשר

ויתי איש מהיר במלאתו מלאכת הקודש, ה"ה ידידי היקר מכובדי מאד ר' ברוך ליטוין שיחי' מעיר מאונט קלעמענס, מישיגען, שהתרמסר בלב ונפש בוגפו ובמאודו לפרסום ענין «קדושת בית הכנסת», וביחוד בנזון ההלכה הקבועה שצדקה להיות מחיצה בין גברים לנשים, והוא התנאי הראשוני בקדושתה. למטרה זו תיר וסירר הרבה בתיה נסיות בארץית הארץ ולרחבה לעשות עידוד וחיזוק לפסק דין של גדולי התורה שאסרו תפלה בערבוביא.

ובעיר מגורי מאונט קלעמענס, כשהחליט ועד בית הכנסת על יסוד רוב דעות של החברים להנהי' ישיבה בערבוביא,تابع אותו ר' ברוך ליטוין לבית המשפט (המשתלי') העליון שבമישיגען, ואחררי מלחמה ארוכה שנמשכה מספר שנים, עם השקעת הרבה גגעה ומרץ מצדנה הנטה חפץ ה' בידו הצלחה, ובית המשפט הוציא פסק דין שבענין כזה, הנוגע לקדושת בית הכנסת, אין לרוב החברים רשות לכוף דעתם על המיעוט, ומהיצת בית הכנסת בין אנשי נשים צריכת להשאר כמו שהיה.

פסק דין זה עשה רושם עצום במדינה כולה, ונתן עוז ועצמה ליראי ה' שבכמה בתיה נסיות שmagfet הערבוביא אורבת עליהם, שייעמדו על נפשם גגד פורצי הגדרים.

נוסף לכל הנ"ל עשה ר' ברוך ליטוין עוד עבודה חשובה מאד שפרסמו בדפוס (בჰשתפות קרן ספערא) ספר יפה ומענין בו נתן כל החומר שגולקט לו במפעלו זה, מהלך המשא ומתן בבית המשפט משני הצדדים, השאלות והתשובות בפניהם השופטים ופסק דין, השוואת והאמורים מספרי גדולי האחים וחוות דעת גדולי התורה והעומדים בראשי האגודות והמוסדות הדתיים בימינו.

ספר זה שלפנינו כולל חומר גפל ומצאה בכל הנוגע לבירור שאלת זו מכל צדדיות.

מפעל זה ישאר לזכרון עולם, כי לא אלמן יישראל ובכל דור ודור ישנים יהודים תמיימים המוכנים למסור נפשם ומאודם בשבייל קידוש שם שמים וקיים התורה, ועובדיה זו יכולה לשמש דוגמה וסמל לרבים. צאו וראו! כמה גדול כחו של מסירת נפש, שאפילו אדם יחידי יכול לחולל נפלאות לרבות כבוד שמים בעולם. ועליו ועל שכמוו נאמר ברוך אשר יקיים את דברי התורה הזאת. רצוני להospace עוד מshortו למאמרי "קדושת בית הכנסת", שנדרפס בספר זה דף כה—לה.

במדרש פטירת משה רבינו ע"ה¹⁾: אמר ר' חלבו: באותו היום שמת משה רבינו עלי השalom כתוב י"ג תורות, ספר תורה לכל שבט ושבט, ועודין לא הגיע חצי היום. אח"כ קרא לכל שבט ושבט ונתן להם התורה והמצוות; ואותו ספר תורה [ה"ג], מובהר שככלן, הניחו בצד הארון; והזהירים והוכחים לכל אחד ואחד בפני עצמו, אנשים בלבד ונשים בלבד, ואמר להם: הזהרו בכבוד התורה והמצוות.

לפנינו במדרש רענון חשוב, שימוש רבינו קודם שנפטר מן העולם, ברגניי האחרונים שתתכוגן להפריד מעם ישראל ואמר להם: "הזהרו בכבוד התורה והמצוות", צוואה זו אמר לאנשים בפני עצם ונשים בפני עצמן, לא כשם ערבין ביהה, למדנו חוק קבוע לדורות עולם שישוד חשוב בקיום כבוד התורה והמצוות הוא, שככל קבע לדברים שבקדושה צריכה להיות מחיצה בין אנשים לבין נשים. זכות מצות קדושת בית הכנסת תגן על עם ישראל ותקרב את לבם לאביהם שבשמים.

הכותב למען כבוד התורה והמצוות,

מנחם כשר

ג' לסדר גם ברוך יהי, תש"ג.

1) נודפס בלבוב, תרכ"ה, ובבית המדורש²⁾ ח"ב, ומובא גם בדעת זקנים בעלי התוספות לדברים לא, כו, בזו הגוסת: מדורש, באותו יום של שבעה באדר קודם פטירת משה רבינו כתוב י"ג ספרי תורה לשנים עשר שבטים, וקרא לכל שבט ושבט והזכיר והזהירן על התורה ועל המצוות, אנשים בפני עצמן ונשים בפני עצמן, ואמר להם: הזהרו ככלם בספר תורה זהה שניינן וויתן לכם לשמר ולעשנות. ספר תורה אחד לך והניחו לצד ארון הברית, שנאמר, לקות את ספר התורה זהה ושמרת אותו מצד ארון הברית ה', וראה מ"ש במילואים לTorah שלמה ח"ט עמוד של,